

YALE-BROWN SKALA TIL VURDERING AF TVANGSTANKER OG TVANGSHANDLINGER HOS BØRN OG UNGE (CY-BOCS)*

**Oversat og bearbejdet til dansk
ved Katja Anna Hybel og David R.M.A. Højgaard**

Oprindeligt udviklet af: Wayne K. Goodman, Lawrence H. Price, Steven A. Rasmussen, Mark A. Riddle og Judith L. Rapoport.

Denne version, som blev anvendt til Nordic Long Term OCD Treatment Study (NordLOTS), bygger på version revideret af John Piacentini og medarbejdere (2000), revideret yderligere til brug i NordLOTS af Tord Ivarsson (2006).

(CY-BOCS skalaen findes på bogens side på adressen hansreitzel.dk).

* CY-BOCS: Childrens' Yale-Brown Obsessive-Compulsive Scale

GENERELLE INSTRUKTIONER

Oversigt

Denne skala er udviklet med henblik på vurdering af sværhedsgrad af obsessive og kompulsive symptomer hos børn og unge i alderen 6 til 17 år. Den kan gennemføres som et semistruktureret interview af en kliniker eller en trænet interviewer. Generelt baserer man vurderingen på barnets/den unges og forældrenes udsagn. Den endelige rating er imidlertid baseret på interviewerens kliniske vurdering. Vurderingen skal afspejle, hvordan symptomerne har været den sidste uge frem til og med interviewtidspunktet. Hvis ikke andet er specificeret, skal scoren for det enkelte punkt i interviewet udtrykke en vurdering af den gennemsnitlige forekomst for den forløbne uge frem til interviewtidspunktet.

Informanter

Informationen bør indhentes ved at interviewe forældre (eller forældremyndighedsindehavere) og barnet sammen. I nogle situationer vil det dog være mest hensigtsmæssigt at interviewe barnet/den unge og/eller forældrene alene. Interviewets form bør tilpasses barnets/den unges alder og udviklingsniveau. Al indhentet information kombineres således i klinikerens vurdering af hvert punkt i skalaen. I tilfælde, hvor CY-BOCS gentages for samme barn/ung, f.eks. med henblik på vurdering af behandlingseffekt, kan man sikre konsistens i vurderingen ved at sikre, at de samme informanter deltager ved hvert interview.

Definitioner

Inden spørgsmålene stilles, bør „tvangstanker“ og „tvangshandlinger“ defineres for barnet og forældrene på følgende måde (indimellem, især ved yngre børn, foretrækker intervieweren måske at anvende ordene „bekymringer“ og „vaner“ eller de ord, barnet/den unge /familien bruger):

TVANGSTANKER er tanker, ideer eller billeder, som forekommer gang på gang, og som du ikke kan lade være at tænke på, selvom du gerne vil være fri for dem. De kan være ubehagelige, underlige og/eller pinlige.

ET EKSEMPEL PÅ EN TVANGSTANKE kunne være en vedvarende tanke om, at bakterier eller snavs skader dig eller andre mennesker, eller at noget

ubehageligt kan ske for dig eller personer, som er vigtige for dig. Det er tanker, som kommer tilbage igen og igen.

TVANGSHANDLINGER er handlinger, du ikke kan holde op med, selvom du måske godt ved, de er ikke giver mening. Måske forsøger du indimellem at lade være med at udføre handlingerne, men ofte kan du nok ikke lade være. Du vil føle dig bekymret, vred eller frustreret, indtil du har gjort det, du føler dig tvunget til at gøre.

ET EKSEMPEL PÅ EN TVANGSHANDLING kunne være, at du føler trang til at vaske hænderne igen og igen, selvom de egentlig ikke er snavsede, eller du føler dig tvunget til at tælle frem til et bestemt tal, imens du også skal gøre andre ting.

Har du nogle spørgsmål til, hvad disse ord, „tvangstanker“ og „tvangshandlinger“, betyder?

Symptomspecificitet og kontinuitet

I nogle tilfælde kan det være svært at adskille tvangstanker og tvangshandlinger fra andre nært beslægtede symptomer såsom fobier, angstrelaterede bekymringer, depressiv ruminering eller komplekse tics. Det kan være nødvendigt at foretage separate vurderinger af sådanne symptomer. Selvom det kan være vanskeligt, er det en essentiel opgave for interviewereren at adskille disse nærtbeslægtede symptomer og tvangssymptomer (en fuldstændig diskussion af, hvordan man foretager disse sondringer, ligger uden for denne introduktions område). Spørgsmål markeret med en stjerne (*) er spørgsmål, hvor denne sondring kan være særlig vanskelig.

Når først interviewereren har afgjort, om et symptom skal inkluderes som en tvangstanke eller en tvangshandling på tjeklisterne, bør man anstrenge sig for at være konsistent i forhold til denne afgørelse ved senere vurderinger. Udføres interviewet i et forskningsprojekt, med gentagne vurderinger over tid, kan det være meget værdifuldt at gennemgå de oprindelige symptomlister (se nedenfor) i starten af de efterfølgende interviews (man bør dog ikke gennemgå de tidligere vurderinger af sværhedsgrad).

Procedure

Symptomtjeklister: Efter man har gennemgået definitionen af tvangstanker og tvangshandlinger med barnet/den unge og forældrene, fortsætter

man interviewet med en detaljeret gennemgang af barnets symptomer med tvangstankesympptomlisten og tvangshandlingssymptomlisten som spørgeguide. Det er ikke altid nødvendigt at udspørge specifikt om hvert enkelt symptom på symptomlisten, men alle undergrupper af symptomer skal dækkes for at sikre, at symptomer ikke overses. For de fleste børn og unge er det som regel lettere at starte med tvangshandlingerne end med tvangstanker. De eksempler, som findes i symptomtjeklisterne, skal ses som eksempler på mulige symptomer under den respektive kategori og skal således ikke opfattes som en udtømmende liste for kategorien.

Rangering af mest belastende symptomer og undgåelse: Når symptomlisterne er færdiggjort, foretager man sammen med barnet/den unge og forældrene en rangering af de 4 mest belastende tvangstanker og de 4 mest belastende tvangshandlinger. Husk, at symptomer, som beskrives i rangeringen, skal kunne genkendes ud fra de tilsvarende symptomer i symptomtjeklisterne. Endvidere rangeres evt. forskellige typer af undgåelsesadfærd knyttet til henholdsvis tvangstanker og tvangshandlinger.

Vurdering af sværhedsgrad: Når symptomtjeklisten og rangeringslisterne for tvangshandlinger eller tvangstanker (afhængigt af, ved hvilket af de to områder man vælger at starte) er færdiggjort, går man videre til sværhedsgradsspørgsmålene relateret til: Tidsforbrug, Ubehag, Forstyrrelse, Modstand og Kontrol (henholdsvis spørgsmål 6-10 eller 1-5). Der er eksempler på spørgsmål, man kan stille ved hvert punkt. Vurderingen af disse punkter bør afspejle interviewerens bedste kliniske skøn baseret på alle tilgængelige informationer om, hvordan det har været den sidste uge med særlig vægt på de mest belastende og dermed højest rangerede symptomer. Denne procedure gentages efter gennemgang af de resterende symptomtjek- og rangeringslister for enten tvangstanker eller tvangshandlinger (afhængigt af, ved hvilket af de 2 områder man vælger at slutte).

Vurdering af øvrige spørgsmål: Efter scoring af sværhedsgrad for tvangshandlinger og tvangstanker gennemgås øvrige spørgsmål 11-16: Indsigt, Undgåelsesadfærd, Ubeslutsomhed, Overvurderet følelse af ansvarlighed, Generel langsommelighed og Patologisk tvivlen. Disse spørgsmål indgår ikke i den samlede sværhedsgradscore.

Vurdering af global sværhedsgrad og global forbedring: I slutningen af interviewet vurderes den overordnede sværhedsgrad og ved opfølgende interviews evt. også overordnet ændring i symptomtilstand på en 7-punktskala (0-6). Disse skalaer (interviewets punkt 17 og 18) er tilpasset fra *The Clinical Global Impression Scale* (Guy, W., 1976) med henblik på at give et billede af barnets/den unges overordnede funktionsforstyrrelse associeret med tilstedeværelsen af tvangssymptomer.

Vurdering af interviewets pålidelighed: Til sidst vurderes interviewets overordnede pålidelighed på en 4-punktsskala (0-3).

Opgørelse af scores: Alle scorer overføres til skemaet på de bagerste sider. Alle scorer er hele tal. Interviewets totalscore er summen af spørgsmål 1-10, som giver en samlet sværhedsgradsscore på 0- 40. Tvangstanke- og tvangshandlingsdelsum er summen af spørgsmål 1-5 og 6-10 og giver en samlet sværhedsgradsscore på 0-20 respektivt. Underspørgsmålene 1b og 6b om henholdsvis tvangstanke- og tvangshandlingsfrie intervaller indgår ikke i totalscoren.

Forkortelser i skemaet:

P	Patient
F	Forælder
K	Kliniker

Et kryds i symptomtjeklisten angiver et symptom rapporteret af patient eller forælder, som vedkommende har belæg for forekomsten af. Det er således ikke nok, at f.eks. forælderen tror på det, patienten fortæller og vice versa.

K	Repræsenterer klinikerens samlede vurdering af tilstedeværelse respektive fravær af det enkelte symptom
NU	Aktuel forekomst for den seneste uge
Tidl	OCD-symptomer, som har været til stede tidligere, men ikke er der aktuelt. Denne kolonne anvendes ikke ved opfølgende vurderinger.

Navn _____

Dato _____

SYMPTOMTJEKLISTE FOR TVANGSTANKER

Marker alle symptomer, som gælder for patienten.

Spørgsmål markeret med „*“ kan være, men behøver ikke være et tvangssymptom.

TVANGSTANKER VEDRØRENDE FORURENING/KONTAMINERING				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Optagethed af snavs, bakterier, visse sygdomme (eksempelvis tvangstanker vedrørende smitte, f.eks. AIDS)
☐	☐	☐	☐	Optagethed af eller afsky ved kroppens affaldsprodukter eller sekreter (f.eks. urin, fæces, spyt, blod, sved, sæd, bylder)
☐	☐	☐	☐	Overdreven optagethed af miljøforurenende stoffer (f.eks. asbest, stråling, giftaffald)
☐	☐	☐	☐	Overdreven optagethed af husholdningsartikler (f.eks. rengørings- og opløsningsmidler)
☐	☐	☐	☐	Overdrevent ubehag ved dyr/insekter eller fornemmelse af kontaminering ved at have rørt ved dyr/insekter
☐	☐	☐	☐	Overdrevent optaget af klæbrige substanser eller rester (f.eks. madrester, tape, sirup)
☐	☐	☐	☐	Bange for at blive syg pga. forurening/smitte (f.eks. angst for at blive syg som direkte følge af at blive smittet)
☐	☐	☐	☐	Bange for at smitte andre ved at sprede forurening (aggressiv)
☐	☐	☐	☐	Tanker om, hvordan kontaminering vil føles (f.eks. at kaste op; ikke tanker om øvrige konsekvenser) *
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

AGGRESSIVE TVANGSTANKER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Bange for at skade sig selv (f.eks. med knive eller andre skarpe genstande)
☐	☐	☐	☐	Bange for at skade andre (f.eks. et mindre barn, skubbe nogen, såre andres følelser, give forkerte råd)
☐	☐	☐	☐	Bange for, at man selv skal blive skadet
☐	☐	☐	☐	Bange for, at andre vil komme til skade (måske pga. noget, barnet gjorde eller ikke gjorde)
☐	☐	☐	☐	Voldsomme eller uhyggelige billeder (f.eks. af mord, afhuggede lemmer eller andre ubehagelige billeder)
☐	☐	☐	☐	Bange for at buse ud med noget obscønt eller fornærmende (f.eks. i kirken eller skolen)
☐	☐	☐	☐	Bange for at gøre noget pinligt* (f.eks. virke dum, bøvs, lave i bukserne)
☐	☐	☐	☐	Bange for at gøre noget impulsivt – uden at ville det (f.eks. stikke et familiemedlem med kniv, køre nogen over)
☐	☐	☐	☐	Bange for at komme til at stjæle noget (f.eks. stjæle af kassen, rapse småting)
☐	☐	☐	☐	Bange for at der skal ske noget forfærdeligt og være ansvarlig for det (f.eks. krig, brand, indbrud eller oversvømmelse)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

SEKSUELLE TVANGSTANKER				
Har du tanker om sex, som kommer igen og igen, og som du helst ville være fri for, eller som du synes forstyrrer dig?				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Ubehagelige eller oprørende seksuelle tanker, billeder, tilskyndelser
☐	☐	☐	☐	Ubehagelige tanker med homoseksuelle temaer
☐	☐	☐	☐	Urealistiske tanker om graviditet
☐	☐	☐	☐	Seksuel adfærd mod andre (f.eks. uønskede billeder af voldsomme seksuelle handlinger mod ukendte, venner eller familiemedlemmer)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

TVANGSTANKER VEDRØRENDE TRANG TIL AT SAMLE				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Bange for at smide uvigtige ting væk af angst for at have brug for dem i fremtiden. Impuls til at samle „skrald“ op
☐	☐	☐	☐	Bange for at miste noget
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

MAGISKE/OVERTROISKE TVANGSTANKER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Tanker om lykketal/uheldstal, -farver, -ord (f.eks. angst for tallet 13, skal gøre ting et „lykke- antal“ gange eller påbegynde en aktivitet et bestemt tidspunkt på dagen)
☐	☐	☐	☐	Angst for at blive forvandlet (f.eks. blive til en alien, overtage andres egenskaber)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

KROPSLIGE TVANGSTANKER					
NU					
P	F	K	Tidl		
☐	☐	☐	☐	Overdrevent optaget af både banal og mere alvorlig sygdom (f.eks. bange for at have cancer, hjertesygdom, AIDS trods forsikring fra læger om, at det ikke er tilfældet, angst for opkastning eller at få et ildebefindende)*	
☐	☐	☐	☐	Overdreven bekymring for legemsdel eller udseende* (f.eks. ansigtet, ører, næse, øjne eller anden kropsdel opfattes som „rædsomt grim“ (dysmorfofobi)	
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):	

RELIGIØSE TVANGSTANKER					
NU					
P	F	K	Tidl		
☐	☐	☐	☐	Overdrevent optaget af frygt for at fornærme religiøse objekter (f.eks. Gud eller Satan), have hadske tanker, sige hadske ting eller bange for at blive straffet for det	
☐	☐	☐	☐	Overdrevent optaget af, hvad der er rigtigt/forkert og moral (f.eks. altid at gøre det rigtige, at være optaget af, om man har løjet eller snydt nogen)	
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):	

SYMMETRI OG ORDEN					
NU					
P	F	K	Tidl		
☐	☐	☐	☐	Trang til/tanker om symmetri og præcision	
☐	☐	☐	☐	Trang til/tanker om orden og rangordning	
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):	

ANDRE TVANGSTANKER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Behov for at vide eller huske (f.eks. huske på trivialiteter om noget, der er sket, forbipasserende nummerplader osv.)
☐	☐	☐	☐	Bange for at sige visse ord (f.eks. brække sig, mavepine, kræft osv.)
☐	☐	☐	☐	Bange for ikke præcist at sige det rigtige (f.eks. bange for at sige noget forkert, ikke at anvende helt rigtige ord)*
☐	☐	☐	☐	Påtrængende (ikke voldsomme) billeder
☐	☐	☐	☐	Påtrængende lyde, ord, musik eller tal, som man hører og ikke kan blive fri for *
☐	☐	☐	☐	Ubehagelig fornemmelse af, at det ikke føles rigtigt, føles ufuldstændigt eller tomhedsfornemmelse, når ritualer ikke udføres på en bestemt måde („føles rigtigt-fornemmelse“)
☐	☐	☐	☐	Påtrængende (ikke voldsomme) forestillinger (f.eks. snore omkring sig)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv):

RANGORDNINGSLISTE FOR TVANGSTANKER

Nedenfor beskrives og rangordnes de 4 mest belastende tvangstanker efter sværhedsgrad, hvor 1 er den sværeste, 2 den næstsværeste osv.

Patient	Forældre
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

RANGORDNINGSLISTE FOR UNDGÅELSESAADFÆRD KNYTTET TIL TVANGSTANKER

Nedenfor beskrives adfærd knyttet til tvangstanker, som har til formål at undgå disse, f.eks. at barnet/den unge undgår at gøre bestemte ting eller undgår bestemte situationer for at slippe for tankerne.

OBS! Gennemgangen giver grundlag for vurdering af spørgsmål 12, dvs. graden af undgåelse

Patient	Forældre
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

SPØRGSMÅL OM TVANGSTANKER (PUNKT 1-5)

Jeg vil nu spørge dig om de tanker, som du ikke kan holde op med at tænke.

Tag udgangspunkt i tvangstankerne i symptomlisten og henvis til dem, når du stiller spørgsmålene nedenfor.

1a. TID OPTAGET AF TVANGSTANKER

Når tvangstankerne forekommer som korte episoder af påtrængende tanker, der kommer og går, kan det være svært at bedømme den tid, det tager i form af totalt antal timer. Forsøg at bedømme tiden ved at få styr på, hvor ofte episoderne forekommer. Tænk både på antal gange, disse tanker kommer, og på, hvor mange timer pr. dag der påvirkes.

Udeluk bekymringer og ting, barnet/den unge er optaget af, og som i modsætning til tvangstanker er jeg-syntone og rationelle, men overdrevne.

Hvor meget tid går med at tænke sådanne tanker en almindelig(gennemsnitlig) dag?

Hvor ofte kommer tankerne?

0	Ingen tid	
1	Lidt	Mindre end 1 time/dag eller lejlighedsvis optræden af påtrængende tvangstanker
2	Moderat	1-3 timer/dag eller hyppig forekomst af påtrængende tvangstanker
3	Alvorlig	Mere end 3 og op til 8 timer/dag eller meget hyppig optræden af påtrængende tvangstanker
4	Ekstremt	Mere end 8 timer/dag eller nærmest konstant optræden af påtrængende tvangstanker

SCORE	
-------	--

1b. TVANGSTANKEFRIT INTERVAL

Hvor mange sammenhængende timer dagligt forstyrres du ikke af tvangstankerne?

Knyt tidsrammerne til hverdagshændelser som spisebrikvarter i skolen osv. Spørg også om eventuelle forskelle mellem skoledage, weekender og ferier.

0	Ingen	
1	Mild	Lange symptomfrie intervaller, mere end 8 sammenhængende timer/dag er symptomfrie
2	Moderat	Moderat lange symptomfrie intervaller, mere end 3 timer og op til 8 sammenhængende timer dagligt er symptomfrie
3	Alvorlig	Korte symptomfrie intervaller fra 1-3 sammenhængende timer/dag
4	Ekstremt	Mindre end 1 sammenhængende time/dag er symptomfri

SCORE	
-------	--

2. FORSTYRRELSER FORÅRSAGET AF TVANGSTANKERNE

Hvor meget kommer tvangstankerne i vejen for skolearbejdet, hvordan du trives hjemme i familien, med dig selv eller med, hvordan du har det sammen med kammeraterne?

Er der noget, du ikke gør på grund af tvangstankerne?

Hvis skolegang ikke er aktuel, forsøg da at finde ud, hvor meget funktionsforstyrrelse der ville have været, hvis barnet/den unge havde regelmæssig skolegang.

Udforskende spørgsmål:

Hvordan er det nu i forhold til, inden du fik tvangstanker?

Hvad har lærerne sagt om, hvordan du klarer dig nu i forhold til, hvordan du klarer dig før tvangstankerne (ved skole-hjem-samtaler o.l.)?

Hvor meget laver du sammen med dine venner/kammerater, og hvordan var det, før tvangstankerne kom?

Hvor mange problemer er der hjemme nu, og hvordan var det før tvangstankerne?

0	Ingen	
1	Mild	Tvangstankerne har en let forstyrrende virkning i sociale sammenhænge eller i skolearbejdet, men den generelle præstation er ikke nedsat. Begrænset ændring i skole- eller social funktion eller i at fungere hjemme
2	Moderat	Sikker forstyrrelse i sociale sammenhænge eller i skolearbejdet, men livssituationen er stadig til at have med at gøre. Det er sværere at gøre ting, det tager længere tid (opgaver/skolestandpunkter bliver dårligere, færre venner, større problemer hjemme end tidligere), men det fungerer dog stadig
3	Alvorlig	Påvirker i betydelig grad funktionen i sociale sammenhænge eller i skolearbejdet (betydelige skoleproblemer, som giver øget skolefravær, vanskeligheder ved at klare eksamen o.l. Tiltagende social isolation og vanskelig hjemmesituation)
4	Ekstremt	Total uformående/handicappet (klarer slet ikke skolearbejdet eller går slet ikke i skole, har ingen sociale kontakter, familien er i kaos)

SCORE	
-------	--

3. UBEHAG FORBUNDET MED TVANGSTANKERNE

Hvor meget generer eller plager tvangstankerne dig?

Der scores kun angst/frustration/ubehag, som er udløst af tvangstankerne. Angst forbundet med andre tilstande som f.eks. generaliseret angst, social forbi eller lignende scores ikke.

0	Ingen	
1	Mild	Sjældent og ikke forstyrrende
2	Moderat	Hyppig og forstyrrende, men stadig til at have med at gøre
3	Alvorlig	Meget ofte og meget forstyrrende (bliver meget opkørt, kan tabe kontrollen indimellem, får udbrud eller „lukker af“)
4	Ekstremt	Næsten konstant og invaliderende ubehag/frustration (totalt tab af kontrol, kan blive voldsom, aggressiv eller uimodtagelig for omverdenen)

SCORE	
-------	--

4. MODSTAND MOD TVANGSTANKERNE

Hvor stærkt forsøger du at gå imod tvangstankerne, dvs. ignorere/kæmpe imod dem uden at udføre tvangshandlingerne?

Der scores kun forsøg på at gøre modstand mod symptomerne, ikke om det faktisk lykkes eller ikke lykkes at kontrollere tvangstankerne. Vær opmærksom på, at dette spørgsmål ikke direkte måler de påtrængende tvangstankers sværhedsgrad, men snarere en manifestation af sundhed, altså hvor meget patienten forsøger at handle imod tvangstankerne. Jo mere patienten forsøger at gøre modstand, jo mindre påvirket er dette aspekt af det samlede funktionsniveau. Hvis tvangstankerne er minimale, føler patienten måske ingen trang til at gå imod dem. I sådanne tilfælde bør scores 0.

0	Ingen	
1	Mild	Forsøger altid at gøre modstand, eller symptomerne er så minimale, at de ikke behøver at blive modgået
2	Moderat	Forsøger at gøre modstand det meste af tiden
3	Alvorlig	Gør visse forsøg på at stå imod (genkender tvangstanker og forsøger at stå imod dem)
4	Ekstremt	Hengiver sig uden modstand til alle tvangstanker

SCORE	
-------	--

5. GRADEN AF KONTROL OVER TVANGSTANKER

*Når du forsøger at gå imod tanker uden at udføre ritualerne, lykkes du så?
Hvor meget bestemmer du, når tanker kommer? Når du forsøger at gå imod tvangstanker, lykkes det så?*

I modsætning til det foregående spørgsmål om modstand er patientens evne til at gå imod tvangstanker nærmere knyttet til de påtrængende tvangstankers sværhedsgrad.

0	Fuldstændig kontrol	
1	Meget kontrol	Som regel i stand til at udholde tvangstanker uden at udføre en aktiv handling
2	Moderat kontrol	Formår indimellem at udholde tvangstanker
3	Lidt kontrol	Sjældent i stand til at udholde tvangstanker, og kun med stort besvær
4	Ingen kontrol	Tvangstanker opleves som helt umulige at styre og udholde

SCORE	
-------	--

SYMPTOMTJEKLISTE FOR TVANGSHANDLINGER

Sæt kryds ved alt det, som passer.

Punkter markeret med „*“ er ikke nødvendigvis tvangssymptomer

TVANGSHANDLINGER VEDRØRENDE RENLIGHED ELLER RENGØRING				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Overdreven eller ritualiseret håndvask (f.eks. vaske sig meget længe eller starte forfra, når man afbrydes)
☐	☐	☐	☐	Overdreven eller ritualiseret brusebadning, badning, tandbørstning, frisering, sminkning eller toiletrutiner (som at tørre sig overdrevent, tage en vis mængde toilet-papir e.l.)
☐	☐	☐	☐	Overdreven rengøring af ting (som f.eks. tøj, håndklæder, gulv, „afsæbning“ og andet)
☐	☐	☐	☐	Andre tiltag for at modvirke eller forhindre kontakt med smuds/smitteemner (f.eks. anvende håndklæde eller arm/albue for at åbne døren, tage toiletrullen osv.)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

KONTROLRITUALER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Kontrollerer låse, legetøj, skolebøger, genstande (f.eks. blyant, viskelæder osv.)
☐	☐	☐	☐	Kontrol i forbindelse med badning, påklædning osv.
☐	☐	☐	☐	Tjekker, at man ikke har skadet eller vil komme til at skade andre (f.eks. ringe for at sikre sig, at alt er o.k.)
☐	☐	☐	☐	Kontrol i forbindelse med, at man ikke vil skade sig selv (f.eks. se efter skader eller blødninger på kroppen osv.).

☐	☐	☐	☐	Kontrollere, at der ikke er sket eller vil ske noget forfærdeligt (f.eks. se i avisen eller i tv efter nyheder om katastrofer)
☐	☐	☐	☐	Kontrollere, at man ikke har gjort noget forkert (f.eks. når man læser, laver lektier osv.)
☐	☐	☐	☐	Kontrol knyttet til somatiske tvangstanker (f.eks. søge at sikre sig, at man ikke er ramt af sygdom, ved at måle puls, blodtryk, temperatur, kontrollere, om man lugter, eller om noget ved udseendet ser sygt ud)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

GENTAGELSESRITUALER

NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Læse igen, viske ud eller skrive om (er f.eks. overdrevent lang tid om at læse nogle sider pga. angst for ikke at forstå eller behov for, at bogstaverne skal være overdrevent perfekte)
☐	☐	☐	☐	Behov for at gentage rutinehandlinger (f.eks. gå ind/ud ad døren, rejse sig fra/sætte sig i en stol, tænde og slukke apparater osv.)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

TÆLLEMANI

NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Tæller ting, ord eller lignende (f.eks. tag- eller gulvplader, bøger i reolen eller ord, man har sagt)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

ORDEN/SYMMETRI				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Trang til at ordne ting på en bestemt måde (f.eks. bruge for lang tid med at rette papir og blyanter til på skrivebordet eller bøger på hylden; bliver urolig, når ordenen brydes)
☐	☐	☐	☐	Symmetri/ søger at få ting ens (f.eks. stille ting eller sig selv i orden, sådan at to eller flere sider bliver „ens“ eller symmetriske)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

TRANG TIL AT SAMLE (skal adskilles fra hobbyer og omsorg for ting af økonomisk eller affektionsværdi)				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Svært ved at smide ting væk (gemmer papirlapper, gamle aviser, notater, gamle flasker, servietter, indpakningspapir, samler værdiløse ting op m.v.)
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

MAGISK/OVERTROISK ADFÆRD (skelnes fra alderssvarende magiske lege)				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Vifte af adfærdsmønstre, som f.eks. at springe over bestemte steder på gulvet, røre en ting eller sig selv et vist antal gange for at undgå, at noget frygteligt sker, osv.
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

RITUALER SOM INVOLVERER ANDRE MENNESKER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Behov for at involvere andre (sædvanligvis en forælder) i et ritual (f.eks. at bede en forælder besvare det samme spørgsmål gentagne gange, få forælderen til at udføre bestemte måltidsrelaterede ritualer, der involverer et bestemt køkkenredskab, osv.)*
☐	☐	☐	☐	Beroligende forsikringer
☐	☐	☐	☐	Forældrene medvirker i eller udfører barnets kontroltvang
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

MENTALE RITUALER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Beder ofte en bøn (for at noget skal ske eller ikke ske)
☐	☐	☐	☐	Forsøger at neutralisere tanker ved at fremsige fraser eller remser igen og igen i tankerne
☐	☐	☐	☐	Igen og igen i tanker gennemgå noget, som man har gjort, sagt eller tænkt
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

ØVRIGE TVANGSHANDLINGER				
NU				
P	F	K	Tidl	
☐	☐	☐	☐	Behov for at berette, spørge, bekende
☐	☐	☐	☐	Ritualer (ikke kontrollerende) eller magiske handlinger for at hindre at gøre skade på sig selv, at skade andre eller at noget vil få forfærdelige følger
☐	☐	☐	☐	Ritualiseret spisemønster*
☐	☐	☐	☐	Overdrevent behov for at skrive lister*
☐	☐	☐	☐	Behov for at føle, banke, gnide*
☐	☐	☐	☐	Behov for at gøre ting (f.eks. føre eller arrangere), indtil det føles rigtigt*
☐	☐	☐	☐	Ritualer, der involverer blinken eller stirren*
☐	☐	☐	☐	Trække hår ud (trichotillomani)*
☐	☐	☐	☐	Anden selvskadende eller selvdestruktiv adfærd*
☐	☐	☐	☐	Andet (beskriv)

RANGORDNINGSLISTE FOR TVANGSHANDLINGER

Nedenfor beskrives og rangordnes de 4 mest belastende tvangshandlinger efter sværhedsgrad, hvor 1 er den sværeste, 2 den næstsværeste osv.

Patient	Forældre
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

RANGORDNINGSLISTE FOR UNGDÅELESADFÆRD RELATERET TIL TVANGSHANDLINGER

Beskriv og rangordn undgåelsesadfærd knyttet til tvangshandlinger, f.eks. at barnet undgår at lægge sit tøj sammen for at slippe for tjekkeritualer
OBS! Gennemgangen giver grundlag for vurdering af spørgsmål 12, dvs. graden af undgåelse

Patient	Forældre
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

SPØRGSMÅL OM TVANGSHANDLINGER (PUNKT 6-10)

Jeg vil nu spørge dig om de ting, som du ikke kan lade være med at gøre

Tag udgangspunkt i symptomtjeklisten for tvangshandlinger og henvis til dem, når du stiller spørgsmålene nedenfor.

6a. TID OPTAGET AF TVANGSHANDLINGER

Når du spørger, bør du især fokusere på tidspunkter, hvor tvangshandlingerne er værst, eksempelvis hjemme kontra i skolen. I de fleste tilfælde kan tvangshandlingerne observeres (f.eks. håndvask), men en del tvangshandlinger optræder som mentale eller mere diskrete ritualer (f.eks. „tavs“ kontrol eller tælletvang). Vær også opmærksom på disse.

Når tvangshandlingerne forekommer som kort, intermitterende adfærd, kan det være svært at bedømme den tid, det tager i form af totalt antal timer. Forsøg i så fald at bedømme tiden ved at få styr på, hvor ofte episoderne forekommer. Vær både opmærksom på, hvor mange gange tvangshandlingerne udføres, og på, hvor mange timer pr. dag der påvirkes.

Hvor meget tid går med at udføre tvangshandlingerne en almindelig (gennemsnitlig) dag?

Hvor meget længere tid tror du, at det tager for dig at gøre det, du plejer at gøre, pga. tvangshandlingerne, hvis du sammenligner dig med andre?

Hvor ofte udfører du tvangshandlingerne?

0	Ingen tid	
1	Lidt	Mindre end 1 time/dag eller lejlighedsvis optræden af tvangshandlinger (nogle enkeltstående tvangshandlinger over nogle timer)
2	Moderat	1-3 timer/dag eller hyppig forekomst af tvangshandlinger (2-3 gange/time)
3	Alvorligt	Mere end 3 og op til 8 timer/dag eller meget hyppig optræden af tvangshandlinger (5-8 gange/timen)
4	Ekstremt	Mere end 8 timer/dag eller nærmest konstant optræden af tvangshandlinger (for mange til at kende antallet)

SCORE	
-------	--

CY-BOCS

239

6b. TVANGSHANDLINGSFRI INTERVAL (inkluderes ikke i totalpoint)

Hvor længe kan du slippe for at udføre tvangshandlingerne?

0	Ingen	
1	Lidt	Lange symptomfrie intervaller, mere end 8 sammenhængende timer/dag er symptomfrie
2	Moderat	Moderat lange symptomfrie intervaller, mere end 3 timer og op til 8 timer sammenhængende timer dagligt er symptomfrie
3	Alvorligt	Korte symptomfrie intervaller, 1-3 sammenhængende timer/dag
4	Ekstremt	Mindre end 1 sammenhængende time/dag er symptomfri

SCORE	
-------	--

7. FORSTYRRELSER SOM SKYLDES TVANGSHANDLINGER

Hvor meget kommer tvangshandlingerne i vejen for skolearbejdet, for, hvordan du trives hjemme i familien, med dig selv, eller for, hvordan du trives med de ting, du gør sammen med kammeraterne?

Er der noget, du ikke gør pga. tvangshandlingerne?

Er der noget, du er holdt op med pga. tvangshandlingerne?

Hvis patienten ikke går i skole for tiden, forsøg da at finde ud, hvor meget skolepræstationerne ville have været påvirket, hvis patienten gik i skole.

Udforskende spørgsmål:

Hvordan er det med din tilstand nu i forhold til inden tvangshandlingerne?

Hvad har lærerne sagt om, hvordan du klarer dig nu i forhold til, hvordan du klarede dig før tvangshandlingerne (ved skole-hjem-samtale o.l.)?

Hvor meget laver du sammen med dine venner/kammerater nu, og hvordan var det, før tvangstanker kom?

Hvor mange problemer er der hjemme nu, og hvordan var det før tvangshandlingerne?

0	Ingen	
1	Lidt	Tvangshandlingerne har en let forstyrrende virkning i sociale sammenhænge, i skolearbejdet eller hjemme, men den generelle præstation er ikke nedsat. (Minimal/ kun lidt ændring i skole- eller social funktion eller i at fungere hjemme)
2	Moderat	Sikker forstyrrelse i sociale sammenhænge eller i skolearbejdet, men livssituationen er stadig til at have med at gøre. Det er sværere at gøre ting, det tager længere tid (opgaver/skolestandpunkter bliver dårligere, færre venner, større problemer hjemme end tidligere), men det fungerer dog stadig
3	Alvorligt	Påvirker funktionen i sociale sammenhænge eller i skolearbejdet betydeligt
4	Ekstremt	Helt uformående/handicappet (klarer slet ikke skolearbejde, eller går slet ikke i skole, har ingen sociale kontakter, familien er i kaos)

SCORE	
-------	--

8. UBEHAG FORBUNDET MED TVANGSHANDLINGERNE

Hvordan ville du have det, hvis du blev forhindret i at udføre dine tvangshandlinger?

Vurder, hvor forpint patienten ville blive, hvis tvangshandlingerne pludselig blev afbrudt uden nogen støtte fra andre. I de fleste, men ikke alle, tilfælde mindskes angsten/frustrationen, når tvangshandlingen udføres.

0	Ingen	
1	Lidt	Kun lidt ængstelig eller frustreret, hvis tvangshandlingen forhindres. Kun lidt lindring i ængstelse/frustration, når tvangshandlingen udføres
2	Moderat	Ængstelse/ frustration øges, men det vil fortsat være til at have med at gøre, hvis tvangshandlingen forhindres. Bliver urolig, men taber ikke kontrollen. Ængstelse/frustration øges, men er stadig håndterbare, når tvangshandlingen udføres
3	Alvorligt	Kraftigt fremtrædende og meget forstyrrende øgning af ængstelse/ frustration, hvis tvangshandlingen afbrydes. Bliver meget urolig, taber indimellem kontrollen, får udbrud eller lukker af. Eller fremtrædende og meget forstyrrende øgning af ængstelse/frustration, når tvangshandlingen udføres
4	Ekstremt	Invaliderende ængstelse/frustration ved enhver form for intervention, som har til formål at modificere aktiviteten. Taber helt kontrollen, bliver voldsom, aggressiv eller uimodtagelig for omverdenen. Eller invaliderende ængstelse/frustration udvikles, når tvangshandlinger udføres

SCORE	
-------	--

9. MODSTAND MOD TVANGSHANDLINGER

Hvor meget forsøger du at gå imod tvangshandlingerne?

Hvor meget forsøger du at lade være med at udføre tvangshandlingerne eller udsætte dig for situationer, hvor du ved, at du skal udføre tvangshandlinger?

Der scores her kun forsøg på at gøre modstand mod symptomerne, ikke om det faktisk lykkes eller ikke lykkes at kontrollere tvangshandlingerne. Modstanden mod tvangshandlingerne behøver ikke korrelere med evne til at beherske dem. Bemærk, at dette punkt ikke direkte måler graden af tvangshandlinger, men snarere er et udtryk for sundhed, dvs. patientens anstrengelser for at modvirke tvangshandlingerne. Hvis patienten kun har meget begrænsede tvangshandlinger, har han måske ikke noget behov for at modstå dem. I disse tilfælde scores modstanden 0.

0	Ingen	Forsøger altid at gøre modstand, eller symptomerne er så minimale, at de ikke behøver at blive modgået
1	Lidt	Forsøger at gøre modstand det meste af tiden (vente med et ritual/en tvangshandling eller lader helt være)
2	Moderat	Gør visse forsøg på at stå imod. Kender impulsen til tvangshandlinger og kan indimellem vente med at udføre dem
3	Alvorligt	Giver op over for næsten alle tvangshandlinger uden forsøg på at beherske dem, men gør det med en vis modvilje. Erkender symptomerne som OCD, men underkaster sig næsten alle tvangshandlinger
4	Ekstremt	Giver villigt og fuldstændigt op over for alle tvangshandlinger

SCORE	
-------	--

10. GRADEN AF KONTROL OVER TVANGSHANDLINGER

Hvor stærk er din følelse af, at du absolut må udføre dine tvangshandlinger?

Hvad sker der, når du forsøger at kæmpe imod dem?

Hvor stor en del af tiden lykkes det for dig „at lade være med at udføre“ tvangshandlingerne?

Hvor meget kontrol har du over tvangshandlingerne?

I modsætning til det foregående spørgsmål om modstand er patientens evne til at gå imod tvangshandlingerne snarere relateret til de påtrængende tvangshandlingers sværhedsgrad.

0	Fuldstændig kontrol	
1	Meget kontrol	Føler, at tvangshandlingerne presser sig på, men er som regel i stand til at udøve viljemæssig kontrol over dem
2	Moderat kontrol	Føler stærk indre trang til at udføre tvangshandlingerne; kan kun kontrollere med besvær
3	Lidt kontrol	Udtalt trang til at udføre tvangshandlinger, skal udføres helt til ende. Kan kun udsætte tvangshandlinger med stort besvær
4	Ingen kontrol	Trangen til at udføre tvangshandlingerne føles helt uden for viljens kontrol og overvældende. Er kun sjældent i stand til at udsætte udførelsen af tvangshandlinger (selv i kort tid)

SCORE	
-------	--

11. INDSIGT I TVANGSTANKER OG TVANGSHANDLINGER

Synes du, at dine tanker eller handlinger er fornuftige?

Hvad tror du, der ville ske, hvis du ikke udførte tvangshandlingerne?

Er du overbevist om, at noget virkelig ville ske?

Forsøg at score patientens indsigt i meningsløsheden eller det overdrevne i sine tvangssymptomer baseret på det, patienten har udtrykt under interviewet.

0	Ingen	Fin indsigt, er helt rationel
1	Mild	God indsigt; indrømmer absurditeten eller det overdrevne i tankerne eller adfærden, men synes ikke helt overbevist om, at der ikke er andet end angsten at bekymre sig om i den forbindelse (dvs. er let tvivlende på, hvad der vil ske)
2	Moderat	Rimelig indsigt, indrømmer med nogen tøven, at tankerne eller adfærden er ufornuftige eller overdrevne, men vakler i denne overbevisning. Har måske nogle urealistiske bekymringer, men ingen fast forankret overbevisning
3	Svær	Dårlig indsigt, kan fastholde, at tankerne eller adfærden ikke er fornuftig, eller at den er overdreven, men er ikke sikker. Har måske nogle urealistiske bekymringer, men er modtagelig for argumenter (dvs. overlødige ideer kan være til stede)
4	Ekstremt	Mangler indsigt; vrangforestillinger, er overbevist om, at bekymringer og adfærd er rimelige. Er ikke modtagelig for beviser om det modsatte

SCORE	
-------	--

12. UNDGÅELSESAADFÆRD

Har du undgået at gøre noget, at gå bestemte steder eller være sammen med nogen pga. dine tvangstanker, eller fordi du er bange for at skulle udføre dine tvangshandlinger andre steder?

Hvis ja, spørg:

Hvor meget undgår du?

Forsøg at score, i hvor høj grad patienten aktivt søger at undgå ting. Sommetider er det indeholdt i tvangshandlinger at undgå kontakt med noget, som patienten frygter. Således er overdreven vask af frugt og grøntsager med henblik på at fjerne bakterier at opfatte som en tvangshandling, ikke som en undgåelsesadfærd. Hvis patienten holdt op med at spise frugt eller grøntsager, ville dette være undgåelsesadfærd.

0	Ingen	
1	Mild	Minimal undgåelse
2	Moderat	Nogen undgåelse klart til stede
3	Svær	Meget undgåelsesadfærd og undgåelse er udtalt
4	Ekstremt	Meget udtalt undgåelse, patienten gør næsten alt for at undgå at udløse tvangssymptomerne

SCORE	
-------	--

13. GRAD AF UBESLUTSOMHED

Har du svært ved at beslutte dig om små ting, som de fleste mennesker ikke behøver at tænke over? F.eks. spørgsmål som: „Hvad for noget tøj skal jeg tage på i dag?“, „Hvad skal jeg spise til morgenmad?“ osv.

Udeluk besvær med beslutninger, som er et resultat af bekymringer. Ambivalens vedrørende reelt svære valg bør også udelukkes.

0	Ingen	
1	Mild	Noget besvær med at beslutte sig om mindre ting
2	Moderat	Udtalt besvær med at beslutte sig om noget, som falder andre let
3	Svær	Konstant overvejelse om for og imod vedrørende ikke-væsentlige ting
4	Ekstremt	Ude af stand til at tage nogen beslutninger, invaliderende

SCORE	
-------	--

14. OVERVURDERET FØLELSE AF ANSVARLIGHED

Føler du dig for ansvarlig for, hvad du foretager dig, og for konsekvenserne af dine handlinger?

Giver du dig selv skylden for hændelser, som du ikke er herre over?

Der skelnes mellem normal følelse af ansvarlighed og følelse af værdiløshed og patologisk skyld. En deprimeret, skyldbetyngt person oplever ofte sine handlinger som dårlige eller onde.

0	Ingen	
1	Mild	Svag følelse af overansvarlighed, kun nævnt i forbifarten ved udspørgen
2	Moderat	Klart til stede, patienten oplever en udtalt følelse af overansvarlighed for begivenheder, der ligger uden for hans/hendes kontrol
3	Svær	Følelsen klar og udtalt; dybt bekymret for, at han eller hun er ansvarlig for begivenheder, der klart er uden for vedkommendes kontrol. Overdriver sin skyld og er næsten irrationel
4	Ekstremt	En følelse af ansvarlighed, som har karakter af vrangforestilling (bebrejder f.eks. sig selv, at han/hun ikke ved udførelsen af sine tvangshandlinger forhindrede et jordskælv eller en oversvømmelse 3000 km borte)

SCORE	
-------	--

15. GENEREL LANGSOMMELIGHED (INERTIPROBLEMER)

Har du problemer med at påbegynde eller afslutte opgaver?

Tager mange rutineopgaver meget længere tid, end de burde?

Udeluk psykomotorisk hæmning som resultat af depression. Forsøg at score det øgede tidsforbrug ved udførelsen af almindelige aktiviteter, selvom specifikke tvangstanker ikke kan identificeres.

0	Ingen	
1	Mild	Lejlighedsvis forsinkelse i begyndelse eller afslutning af aktiviteter/opgaver
2	Moderat	Hyppig forlængelse af rutineaktiviteter, men opgaverne afsluttes som regel. Ofte for sent på den
3	Svær	Meget hyppigt og udtalt besvær med at påbegynde og afslutte almindelige opgaver. Er som regel for sent på den
4	Ekstremt	Ude af stand til at påbegynde eller færdiggøre rutineopgaver uden assistance

SCORE	
-------	--

16. PATOLOGISK TVIVLEN

Når du har afsluttet en aktivitet eller opgave, er du så i tvivl om, hvorvidt du har udført den korrekt?

Kommer du nogle gang i tvivl om, hvorvidt du overhovedet har udført aktiviteten?

Når du udfører opgaver eller lignende, kommer du så i tvivl om dine egne sanseindtryk (dvs. om hvad du ser, hører, rører osv.)?

0	Ingen	
1	Mild	Let patologisk tvivl, inden for normalområdet
2	Moderat	Klart til stede, synligt i nogle af patientens handlinger, besværet af patologisk tvivl. Indvirker i nogen grad på patientens funktioner, men uden at virke invaliderende
3	Svær	Usikkerhed på sanseindtryk, patologisk tvivl hæmmer ofte patientens handling
4	Ekstremt	Usikkerhed på egne sanseindtryk er konstant til stede, patologisk tvivl virker udtalt hæmmende på næsten alle aktiviteter, invaliderende (patienten siger f.eks.: „Min hjerne stoler ikke på det, mine øjne ser“)

SCORE	
-------	--

17. GLOBAL SVÆRHEDSGRAD (Clinical Global Impression Scale = CGI)

Interviewerens bedømmelse af den generelle sværhedsgrad af patientens sygdom.

Scores fra 0 (ingen sygdom) til 6 (den sværeste tilstand overhovedet).

Inddrag graden af den belastning, som patienten giver udtryk for, de observerede symptomer og indvirkningen på patientens funktionsniveau. Din bedømmelse skal baseres på information indsamlet under interviewet, herunder pålideligheden af de scorede data, men ikke på interviewets samlede totalscore. Patienter med meget undgåelsesadfærd kan få lav totalscore, mens den globale sværhedsgrad bliver højere.

0	Ingen sygdom	
1	Let	Let sygdomsgrad, forbigående, ingen indvirkning på det generelle funktionsniveau
2	Mild	Kun lille indvirkning på funktionsniveau
3	Moderat	Fungerer, men bruger ekstra ressourcer
4	Moderat svær	Begrænset funktionsniveau
5	Svær	Fungerer hovedsageligt med støtte
6	Ekstrem svær	Totalt ude af stand til at fungere uden tæt støtte

SCORE	
-------	--

18. GLOBAL FORBEDRING (Clinical Global Improvement Scale= CGI-Imp.)

Forsøg at score total generel forbedring siden første rating, hvad enten du mener, at det skyldes behandling eller ej

0	Udtalt værre	
1	Meget værre	
2	Lidt værre	
3	Ingen ændringer i tilstanden	
4	Lidt forbedret	
5	Meget forbedret	
6	Udtalt forbedret	

SCORE	
-------	--

19. PÅLIDELIGHED/ RELIABILITET

Forsøg at score interviewdataenes generelle pålidelighed. Faktorer såsom patientens samarbejde og evne til kommunikation indvirker på pålideligheden. Typen og sværhedsgraden af tvangssymptomer kan indvirke på patientens koncentrationsevne, opmærksomhedsfunktion, evne til at tale spontant osv.

0	Udmærket	Ingen grund til at anfægte pålideligheden af data
1	God	Faktorer til stede, som måske kan påvirke datas pålidelighed
2	Rimelig	Faktorer til stede, som afgjort påvirker pålideligheden
3	Dårlig	Meget lav pålidelighed

SCORE	
-------	--

CY-BOCS-OPGØRELSESARK

Patientens
navn _____ Cpr- nr. _____

Interviewers
navn _____ Dato _____

SAMLET SCORE FOR TVANGSTANKER (1-5)	
SAMLET SCORE FOR TVANGSHANDLINGER (6-10)	
SAMLET TOTALSCORE (1-10)	

	Ingen 0	Mild 1	Moderat 2	Svær 3	Ekstrem 4
1a. Tidsforbrug på tvangstanker					

	Ingen symp. 0	Lang 1	Moderat langt 2	Kort 3	Ekstremt kort 4
1b. Tvangstankefrit interval (skal ikke medregnes i subtotal- eller totalscore)					

	Ingen 0	Mild 1	Moderat 2	Svær 3	Ekstrem 4
2. Forstyrrelse pga. tvangstanker					
3. Ubehag pga. tvangstanker					
4. Modstand mod tvangstanker					
5. Grad af kontrol af tvangstanker					

TVANGSTANKER SAMLET SCORE

	Ingen 0	Mild 1	Moderat 2	Svær 3	Ekstrem 4
6a. Tidsforbrug på tvangshandlinger					

	Ingen symp. 0	Lang 1	Moderat langt 2	Kort 3	Ekstremt kort 4
6b. Tvangshandlingsfrit interval (skal ikke medregnes i subtotal- eller totalscore)					

	Ingen 0	Mild 1	Moderat 2	Svær 3	Ekstrem 4
7. Forstyrrelse pga. tvangshandlinger					
8. Ubehag pga. tvangshandlinger					
9. Modstand mod tvangshandlinger					
10. Grad af kontrol af tvangshandlinger					

TVANGSHANDLINGER SAMLET SCORE

	Ingen 0	Mild 1	Moderat 2	Svær 3	Ekstrem 4
11. Indsigt i OCD-symptomer					
12. Undgåelse					
13. Ubeslutsomhed					
14. Overdreven ansvarlighed					
15. Langsommelighed					
16. Patologisk tvivlen					

	Ingen 0	Let 1	Mild 2	Moderat 3	Moderat svær 4	Svær 5	Ekstremt svær 6
17. Global sværhed							
18. Global forbedring							

	Udmærket 0	God 1	Moderat 2	Dårlig 3
19. Pålidelighed/reliabilitet				